

Páter Gabriel OFM

S MÚDROŠTOU MI PRIŠLI VŠETKY DOBRÁ

Keby nám horel dom, čo by sme zachraňovali ako prvé: vkladnú knižku alebo knihu?... Starozákonný spisovateľ hovorí, že múdrosť nemožno porovnať s nijakým iným bohatstvom zeme: kráľovské žezlá, mocnárské tróny, majetok, drahokamy a zlato sú pri nej iba špinavým blatom. Ba múdrosť je kladená nad zdravie. Prečo je tomu tak? Svätopisec to naznačuje vetou: S ňou mi prišli všetky ostatné dobrá (porov. Múdr 7, 7-11). Áno, kto ma múdrosť, tomu sa rozmnožujú aj iné dobrá. Zo života poznáme mnoho prípadov, keď človek, ktorý bol spočiatku chudobný, svojím múdрым životom zbohatol. A naopak, koľkí boháči vyšli na mizinu; a to práve pre svoju nerozumnosť!

V čom spočíva múdrosť? Vo vzdelaní, v poznaní množstva informácií, v diplome, v tituloch? V tom určite nie! Sväté Písmo vyjadruje v jednej vete tajomstvo múdrosti takto: „Najkrajšia múdrosť je milovať Boha“ (Sir 1, 14). Kto miluje Boha, ten je skutočne múdry človek. Kto túži nadovšetko po Bohu, po osobnom vzťahu k nemu, po láske k nemu: po láske, pred ktorou nemá prednosť žiadna iná láska - k nikomu a k ničomu inému - ten je ozaj múdry človek. V ľudských dejinách si mnohí už nevedeli predstaviť, že na to, aby sa mal človek lepšie, aby sa stal lepším, že stačí vzdelanie, výchova k pravým ľudským hodnotám, k pravému humanizmu. Vždy sa takéto presvedčenie nakoniec ukázalo ako omyl, za ktorý človek draho zaplatil. Pre ľudské blaho - blaho v tom najširšom a najpôvodnejšom zmysle slova - je najdôležitejší osobný vzťah k Bohu.

V živote človeka je rozhodujúce stretnutie sa so živým Bohom, ktorý sa zjavil v Ježišovi Kristovi. O tom hovorí evanjelium tejto nedele (Mk 10, 17-30). Bohatému mladíkovi chýba ešte čosi

podstatné, aby bol ozaj bohatý: úplná sloboda pre nadviazanie osobného vzťahu s Bohom - sloboda pre nadviazanie ničím nerušeného láskyplného vzťahu k Bohu.

Najkrajšou múdrosťou je milovať Boha. Po tejto múdrosti máme túžiť, o túto múdrosť máme prosieť, o takúto múdrosť sa máme namáhať. Zamyslime sa v tomto kontexte nad týmto rozhovorom: Muž hovorí svojej manželke: „Vieš čom, miláčik? Budem ťažko pracovať a jedného dňa budeme bohatí.“ Manželka mu však na to odpovedá takto: „Už sme bohatí, najdrahší môj. Máme seba navzájom. Možno budeme mať niekedy aj peniaze.“... Či sa nepodobáme viac tomu mužovi? Či sa aj mi nenamáhamo viac pracovať, zarábať peniaze a pod.? - čo prirodzene samo o sebe nie je zlé. Zlé a chybné je len to presvedčenie, keď si myslíme, že toto nás urobí bohatými. My si máme skôr osvojovať múdrosť jeho ženy, ktorá si uvedomuje, kde je skutočné bohatstvo - v ich spoločnej láske, v ich spoločnom vzťahu, v ich vzájomnom nedeliteľnom spoločenstve. Ak toto majú, potom nejaký hmotný nedostatok nie je ničiteľom ich životného šťastia. A je celkom možné, že k tejto láske budú pridané i nejaké tie potrebné peniaze. Ak to premietneme do duchovnej roviny, tak potom to znamená to, o čom dnes hovoríme: najskôr sa treba starať o pevné budovanie nášho vzťahu s Bohom. Ak bude tento náš základný vzťah v poriadku, Boh nás môže požehnať - ak to uzná za dobré pre nás aj nejakým tým majetkom navyše. Nuž, usilujme sa o onú „najkrajšiu múdrosť“, ktorou je láska k Bohu. S ňou nám prídu všetky ostatné dobrá.

Október - ružencový mesiac

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

*Pán pamätá a požehnáva.
Požehná teda domu Izraela,
požehná domu Árona,
požehná všetkým,
čo sa boja Pána;
veľkým, i tým najmenším.
Hospodin láskavo nech rozmnoží
i vás i synov vašich.
Pánovi požehnaní ste,
ste Jeho, ktorý zem i nebo stvoril.
A nebesia sú Jeho nebesami,
však zem - tú ľudským synom
daroval.*

*Nemôžu mŕtvi
Hospodina chváliť.
A nikto z tých, čo idú do hrobu.
Ale my živí budeme Ho chváliť
teraz i potom naveky.
Buď pochválený Pán!*

*Milujem Boha, lebo počuje
hlas môjho kvilenia.
Pretože sluchu poprial mi,
vzývať Ho budem vo dni života.*

*Omotali ma povrazy smrti
a dostihla ma úzkosť záhrobná,
našiel som trápenie a žiaľ.
Ale som volal meno Pánovo:
Ó Pane, dušu mi zachráň!*

Kúpil si len fábiu

Na akom aute asi príde? Vraj ho už kúpil! Veď počkajme, isto už na ňom dnes dôjde.“ To je iba zopár viet, ktoré zazneli pri seminárnej bráne, keď sme ako bohoslovci nedočkavo vyzerali jedného z dekanov.

Vedeli sme, že mal v pláne vymeniť svoje auto, a tak sa naša mužská zvedavosť, akej značke dal prednosť, nedala ukryť. Zrazu sa brána otvorila a na dvor vchádzala nová fábia. Nahlas to nikto nepovedal, dalo sa to však čítať v našich očiach: On si kúpil len fábiu?! To nemá na volkswagen alebo niečo lepšie?! Keď dekan vystúpil z auta, jedine Peter mal odvahu opýtať sa ho priamo: „Pán dekan, to čo ste si kúpili? To vy, dekan, sa budete vozit' len na fábiu? Veď také autá si kupujú kapláni a nie veľkí dekanii!“ Dekan Stanislav sa naňho pozrel, upravil si okuliare a pokojným hlasom povedal: „Peter, Peter, dal som vám príklad, pochopíš neskôr!“

Aj Ježiš sa pozrel na bohatého mladíka s láskou a povedal mu: „Jedno ti ešte chýba. Chod', predaj všetko, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!“ Dobré vieme, že toto pozvanie nedostalo kladnú odpoveď. Aj to vieme, že nielen bohatý mladík, ale ani ostatní nerozumeli, čo vlastne Ježiš chce. Veď byť bohatým nikdy nebolo a ani nie je hriechom. Bohatstvo skôr poukazovalo na Božiu priazeň a neraz na talenty, ktoré človek dobre použil. Prečo zrazu tak „zavadzajú“ v Božom pláne? Svätý Ignác z Loyoly to povedal veľmi výstižne: „Bohu je každá vec milá iba natoľko, nakoľko pomáha ako nástroj na konanie dobra v spojení s ním.“ Natoľko - nakoľko. Aká krátka slovná hra, a pritom veľmi výstižná a pravdivá.

V edícii Viera do vrečka Ján Košturiak v téme *Peniaze v rukách kresťana* píše: „Hovorí sa, že peniaze kazia charakter. Toto tvrdenie však nemá logiku, pretože peniaze nemajú dušu, srdce, mozog a ani schopnosť fyzickej akcie. Samy osebe nerobia ani zlo, ani dobro. Charakter si kazia ľudia tým, že podľahnú pocitu moci a rôznym lákadlám, ktoré im peniaze môžu prinášať. Chudoba a bieda však nie sú čnosťami, ak sú výsledkom lenivosti či nesprávneho spôsobu života.“ Aj dnes po vyše štrnástich rokoch ma spomienka na dekana a jeho fábiu privádza k sputovaniu svedomia, ako ja osobne narábam s peniazmi a nakoľko ma mnou kúpené veci posúvajú bližšie k Bohu. Áno, možno autom získame obdiv či „rešpekt“ v ľudských očiach, no neraz sa sám seba pýtam, ako to vidí Boh. Nevyhráva v mojom živote viac môj egoizmus, chuť vyniknúť, zdôrazniť, že ja na niečo mám, nad tým, čo mi pomôže vojsť do Božieho kráľovstva? Dekan mal vtedy pravdu, pochopili sme mnohé veci neskôr. Teraz mať len odvahu nasledovať jeho dobré, k Bohu privádzajúce príklady a využívať hmotné dobrá natoľko, nakoľko nás aj iných privedú bližšie k Bohu.

Peniaze sú nástroj. Závisí iba od nás, či ich použijeme na dobrú vec.

Jozef Kozák

Na budúcu nedeľu 18.X.2015 bude po sv. omšiach zbierka na misie.

Stretnutie rodičov prvoprijímajúcich detí: Na budúcu nedeľu 18.10. po druhej sv. omši bude stretnutie rodičov prvoprijímajúcich detí v čase o 11:00 hod. Účasť aspoň jedného rodiča je veľmi potrebná. Ak naozaj z vážneho dôvodu nemôžu prísť, nech príde starý rodič.

Lampiónový sprievod: V sobotu 17.10. o 18:00 hod. bude lampiónový sprievod. Začínáme pri kostole a putujeme ku

kaplnke sv. Anny. Myšlienka sprievodu: Rodina je spoločenstvo lásky. Pozývame všetkých ľudí dobrej vôle. Bližšie informácie a plagát sú na výveske.

Milión detí sa modlí sv. ruženec: V nedeľu 18. októbra sa koná iniciatíva - milión detí sa modlí ruženec za pokoj. Je to odpoveď na výzvu pátra Pia, aby sa modlili deti, ktoré sú zvlášť milé Pánu Bohu. Pozývam deti i mladých zapojiť sa do tejto aktivity. Budem sa predmodlievať s nimi. Modlitbu začneme o 9:25 hod. teda 35 minút pred druhou sv. omšou

Zo všetkých najprierazejší

Žalárnik zavrel Pavla a Silasa do vnútorného žalára a pre istotu im nohy privrel do klady. O polnoci sa Pavol a Silas modlili a spievali Bohu chválospevy. Zrazu nastalo zemetrasenie, až sa pohli základy žalára. Hneď sa otvorili všetky dvere a všetkým sa uvoľnili putá (porov. Sk 16, 22-26).

Vážeň s nohami v klade nemá veľmi na výber. Čo iné mu zostáva ako modliť sa? Tiež by som sa asi modlila. Nie som si však úplne istá, že by som Bohu za túto situáciu ďakovala. Najskôr by som zo všetkých síl prosila o pomoc. Ale spievať chválospevy?!

Pane,

v ťažkej situácii človeku ani nenapadne, že by mohol spievať Bohu chválospevy, aj keď vie, že modlitba chvál je zo všetkých modlitieb najprierazejšia a Bohu najmilšia. A ak mu to napadne, ťažko hľadá vhodné slová. Myslím, že to neplatí len o laikoch. Kňazi a zasvätené osoby sú tiež len ľudia. Aké je múdre, že musia deň povinne začínať slovami: „Pane, otvor moje pery a moje ústa ťa budú chváliť!“ A nasledujú žalmy, inšpirované kedysi dávno Duchom Svätým, takže nie je potrebné hľadať vlastné slová. Stačí ich len prevziať. To môžem i ja.

Marie Svatošová „Tykadlom vieny“

Sväté omše v 28. týždni Cezročného obdobia - (B)

12.X. pondelok

18:00 Na úmysel († Ján Podolák a rodičia)

13.X. utorok

18:00 Za † Emila a Máriu Slezákových a syna Emanuela

14.X. streda

18:00 Poďakovanie za Božiu pomoc - 80 rokov života

15.X. štvrtok

18:00 Za zdravie a Božiu pomoc pre sestru (Z)

16.X. piatok

18:00 Za † Jozefa a Helenu Bednáríkových a syna Celestína

17.X. sobota

08:00 Za zdravie a Božiu pomoc pre Janku

Upratovanie kostola č.d. 176-202

18.X. 29. Nedeľa Cezročného obdobia

08:00 Za † Štefana Macáka (1. výročie)

Lektori: Blahová M., Vráblová M.

10:00 Za farníkov

Lektori: Polakovičová J., Polakovičová Z.

14:00 Posvätný ruženec a litánie

Liturgický kalendár

12.X. pondelok Sv. Serafin, rehoľník

13.X. utorok Sv. Koloman

14.X. streda Sv. Kalixt I., pápež a mučeník - **ESp**

15.X. štvrtok Sv. Terézia od Ježiša, panna a učiteľka Cirkvi - **Sp**

16.X. piatok Sv. Hedviga, rehoľníčka - **ESp**

17.X. sobota Sv. Ignác Antiochijský, biskup a mučeník - **Sp**

IX. Božie slovo v kýbľi

Téma z Písma

Ježiš opustil Judeu a odišiel znova do Galiley. Pritom musel prejsť cez Samáriu. A tak prišiel do samarijského mesta menom Sychar neďaleko pozemku, ktorý dal Jakub svojmu synovi Jozefovi. Tam bola Jakubova studňa. Ježiš unavený z cesty sadol si k studni. Bolo okolo poludnia. Tu prišla po vodu istá Samaritánka. Ježiš jej povedal: „Daj sa mi napíť.“ (...) Samaritánka mu odpovedala: „Ako si môžeš ty, Žid, pýtať vodu odo mňa, Samaritánky?“ Židia sa totiž so Samaritánmi nestýkajú. Ježiš jej odpovedal:

„Keby si poznala Boží dar a vedela, kto je ten, čo ti hovorí: Daj sa mi napíť, ty by si poprosila jeho a on by ti dal živú vodu.“ Žena mu povedala: „Pane, ani vedro nemáš a studňa je hlboká. Odkiaľ máš teda živú vodu?“ (...) Ježiš jej odvetil: „Každý, kto pije túto vodu, bude znova smädný. Ale kto sa napije z vody, ktorú mu ja dám, nebude žízniť naveky. A voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života.“ Žena mu vravela: „Pane, daj mi takej vody, aby som už nebola smädná a nemusela sem chodiť čerpať!“ Povedal jej: „Chod', zavolaj svojho muža a príď sem!“ Žena mu vravela: „Nemám muža.“ Ježiš vravel: „Správne si povedala: 'Nemám muža', lebo si mala päť mužov a ten, ktorého máš teraz, nieje tvoj muž. To si povedala pravdu.“ Žena mu vravela: „Pane, vidím, že si prorok.“ (Jn 4, 3-19)

Variácia

Povedali by sme: chronicky známy príbeh a súčasne i vďačná téma pre maliarov a skladateľov piesní.

Ježiš prechádza cez Samáriu. K obyvateľom tohto územia, Samaritánom, nemali Židia dobrý vzťah. Ani sa s nimi nestýkali.

Unavený odpočíva pri studni, ku ktorej práve prichádza samaritánska žena nabrať si vodu.

Pomerne dôležitou, môžeme povedať až kľúčovou vetou tohto príbehu sú tie tri slová: „Bolo okolo poludnia.“

Z kontextu celého príbehu je zjavné, že Samaritánka chodila ku studni pravidelne a zámerne práve na poludnie. Mala totiž istotu, že v tom čase sa tam nestretnie s nijakou inou ženou. Ostatné ženy, ako bolo v tých krajoch zvykom, chodili po vodu ku studni vždy skoro ráno alebo večer, keď nepražilo ostré slnko. Schádzali sa tam tak, ako sa ich muži stretávali pri bráne do mesta. Načerpali vodu, porozprávali sa a vrátili sa domov. A práve táto Samaritánka sa ich spoločnosti vyhýbala. Možno sa chcela vyhnúť ich narážkam a posmeškom, alebo sa hanbila. Nebola totiž vydatá, vo svojom dome striedala mužov a, ako sme čítali, mala tam v tom čase už šiesteho.

Keď prišla ku studni, bola sedemkrát prevrapená. Najprv tým, že tam práve na pravé poludnie niekto sedel. Ďalej tým, že to bol muž. Po tretie preto, že to bol Žid, potom tým, že od nej niečo chcel, čo by iný Žid neurobil. Po piate tým, že zaujímavovo hovoril, ďalej neuveriteľnou skutočnosťou, čo všetko o nej vedel, a nakoniec bola priam šokovaná slovami, ktoré azda nikdy v živote nepočula: niekto ju pochválil.

Pre náš vlastný život je táto udalosť predovšetkým poučením, že s Kristom sa môžeme stretnúť často tam, kde ho nečakáme, na miestach, kde ho nepredpokladáme, v ľuďoch, „o ktorých by sme to nepovedali“, alebo v udalostiach, ktoré s jeho menom nemajú čo robiť.

Ježiš začína so samaritánskou ženou rozhovor na

celkom obyčajnú tému. Voda. Téma síce všedná, ale pre tú ženu dôležitá. Dialóg sa nesie najprv v horizontálnej, teda prirodzenej rovine. Až o chvíľu dvíha Kristus túto tému do roviny vertikálnej, teda k hodnotám duchovným. A žena mu prestáva rozumieť. Spoznáme to v tom, že na Ježišovu duchovnú reč o vode života reaguje celkom materiálne a kladie mu otázku, kde na ňu má vedro.

Pre náš vlastný život je táto udalosť druhým poučením v tom smere, že keď nám Boh ponúka hodnotný obsah - a on nikdy ani iný neponúka - tak my často hľadáme svoju vlastnú nádobu, do ktorej by sme ho vložili. Alebo v tých dôležitých partiách dialógu Božích výzev a zjavení prestávame jeho reči rozumieť a viac než na samotný zmysluplný obsah jeho ponuky sa obzeráme na všetky strany a hľadáme Pánov kýbeľ.

V tretej časti tohto stretnutia sme svedkami Kristovho hľadania ľudských pozitív.

Keď mu Samaritánka povie, že nemá manžela a žije v konkubinate, Ježiš sa zachová tak, ako by sme asi nečakali. Nemoralizuje, ale chváli. Až paradoxne. Hľadá, ako len môže, na tej žene niečo pozitívne. Keď mu ona hovorí, že žije sexuálne promiskuitným životom, Kristus reaguje vetami:

„Správne si povedala“ a „To si povedala pravdu“.

Pre náš vlastný život je táto udalosť tretím poučením, ktoré môžem dokladovať z vlastnej lekárskej praxe.

Raz mi telefonoval mladý muž, ktorého okresný súd odsúdil na ochrannú ambulantnú protidrogovú liečbu, aby si dohodol prvú návštevu v mojej ordinácii. Bol objednaný na určitý deň a presnú hodinu. Keď rozhlasové znamenie v ten deň ohlásilo čas pacientovej návštevy, ozvalo sa zaklopanie na dvere. Otvoril som a na chodbe stál špinavý, páchnuci a sociálne zanedbaný toxikoman.

Akoby vnutnutím sa mi v tej chvíli pripomenula samaritánska žena pri studni.

„Vidím, že idete včas. Tak to sa mi páči! Ste práma chlap, viete držať slovo a dá sa na vás spoľahnúť.“

Moje štyri pochvaly spôsobili, že sa mi pred očami zopakovala starozákonná udalosť premeny človeka na soľný stĺp. Mladý muž zostal nehybne stáť medzi dverami. Ako mi neskoršie povedal, bolo to v jeho živote po prvýkrát, čo ho niekto, najmä muž, pochválil. Na vlastného otca sa už nepamätal a partnerom jeho promiskuitnej matky slúžil iba na to, aby si mali na kom vybiť svoju zlosť a aby mali koho posielat' do krčmy po pivo.

Bol jedným z mojich najlepších pacientov.

Rovnakým spôsobom bola, ako dokladá biblický príbeh, uzdravená i žena pri Jakubovej studni.

Trojaký rozmer príbehu samaritánskej ženy z Jánovho evanjelia je jedným z dôkazov, že mnohé udalosti, ktoré sa odohrali v Ježišovej dobe, sa v celkom iných podobách opakujú i dnes.

Prosby

Mám rád poriadok, a preto sa zbavujem všetkého, čo sa mi javí ako nepoužiteľné.

- *Pane, nedopuť, aby tvoje slovo v nedeľu prijaté skončilo počas týždňa v kýbľi.*

Vieš, že mám rád prevrapenia.

- *Dopraj mi, aby som bol schopný vidieť ťa tam, kde ťa nečakám.*

Trpím stále tendenciou hľadať ťa v mimoriadnych udalostiach.

- *Daj mi, aby som ťa spoznal aj v nepatrných maličkostiach.*

Pár ľudí mi ublížilo, a ty o tom vieš.

- *Napriek tomu mi daj, aby som bol schopný vidieť na druhých aj pozitívne hodnoty.*

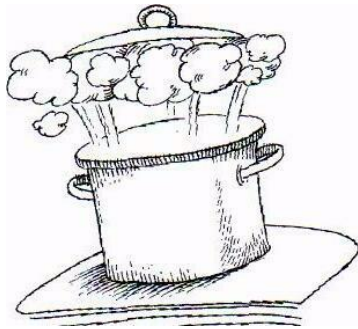

Príbeh na uzdravenie duše

V PRÍPADE NEČAKANEJ POHROMY

„Čo by ste ako prvé zachraňovali v prípade nečakanej pohromy?“

Túto otázku položil ktosi z priateľov, ktorí sa spolu s manželkami a deťmi zišli okolo stola u jedného z nich, aby oslávili koniec roka. Otázka vyvolala živú diskusiu.

„Vkladnú knižku,“ povedal jeden.

„Cenné predmety,“ povedal iný.

„Deti,“ rozhodne povedal ďalší.

Všetci s ním súhlasili: v prípade nečakanej katastrofy by na prvom mieste mysleli na deti.

Zrazu v kuchyni vyletela pokrievka z tlakového hrnca a do izby sa vovalila para.

O niekoľko sekúnd boli všetci vonku a nechali za sebou poprevracané stoličky a poháriky.

Všetci okrem detí, ktoré zabudli v dome a ktoré sa ďalej hrali v susednej izbe.

Kýmim sa slovami a svojim táraninám nakoniec aj sami uveríme.

Bruno Ferrero „Nebo v našom dome“

Desatoro

5. prikázanie

Nezabiješ

(Ex 20, 13)

Dar života

Piaty príkaz Desatora nám hovorí o ľudskom živote, ktorý nemáme sami od seba a ktorý sme dostali ako dar. Príkaz nám hovorí o poslaní uctiť si tento základný dar života, chrániť ho a rozvíjať. No máme si ctiť a chrániť tak dar svojho života, ako aj života iných ľudí. Veď náš život je tajomstvo.

„Nezabiješ!“

Piate prikázanie sa zdá byť na prvý pohľad najsamozrejmejšie. Kto z nás by chcel, aby ho zabili? A predsa sa v modernej dobe kruto a tvrdošijne porušuje. Napriek tomu, že život nie je náš ako nejaká vec - ani vlastný život, ani cudzí. Nemôžem zabiť ani seba, ani druhého človeka. Každý má právo na svoj život, ktorý dostal ako dar. A predsa sa dnes otrasne zabíjajú ľudia vo veľkom - na začiatku života, uprostred života i na jeho konci. A sú tu už pokusy zmocniť sa života a vyrábať ho takmer priemyslovo. To je jedno z najpovážlivejších pohlúdení našich čias.

Piaty príkaz je vyjadrený jediným slovom: Nezabiješ! Podobne stručne sú vyjadrené aj 6. a 7. príkaz. Každý z nich svojím spôsobom chráni základné dobro človeka a ľudskej

spoločnosti, ktoré človekovi od prírody patrí. Chránia toto dobro pred agresivitou, pred bezuzdnosťou a prehnanou chamtivosťou. To sú tri ničivé sily, ktoré ohrozujú tak jednotlivca, ako aj celú spoločnosť.

Na 5. príkaz sme dnes veľmi citliví, lebo sa porušuje mnohorakým spôsobom a ohrozuje všetkých, celý národ, ba celý svet. Ide v ňom o otázku trestu smrti, o otázku mučenia, domáceho násillia, o šikanu vo vojsku či v školách, o odmietanie vojenskej služby, o potraty a eutanáziu, o drogy a strach z jadrových zbraní, o požiadavku stupňovať výkony robotníkov nad ich sily, o mieru konkurenčného boja. V týchto problémoch sa v dnešnej spoločnosti stretáme s mnohými protikladmi či protirečeniami. Podivne znie, keď sa niektorí ľudia napríklad v mene humanizmu vehementne stavajú proti vojne, proti zbrojeniu či trestu smrti, ba bojujú i za práva zvierat, no zároveň bojujú za práva na potrat, čiže za zabíjanie detí, alebo za právo na usmrtenie, niekedy vykonané i na domnelé želanie, pri eutanázii. Táto nedôslednosť vyrastá z toho, že niektorí ľudia sa pohybujú len po okraji ľudského bytia, nie v jeho strede. Kto však akokoľvek zabíja človeka, siaha na nedotknuteľné, chránené právo človeka, ktoré patrí len Bohu. Na zákaze vraždy sa zreteľne ukazuje rozdiel medzi človekom a zvieraťom. Nedostatok inštinktívnej sebaregulácie človeka musí byť vyrovnávaný mravným zákonom slobody alebo priam príkazom právneho poriadku. Kedysi v nedokonalom chápaní tohto poriadku ochrany človeka bolo zavraždenie vyrovnávané krvnou pomstou príbuzných. Keď sa však tento spôsob odčinenia rozrástol do bezbrehých rozmerov, bol krotený neskôr nie vždy dobre chápaným princípom „oko za oko, zub za zub“, a nič viac. Pôvodne táto zásada mala ochranný charakter a jej zámerom bola prísna hranica proti eskalácii činov pomsty. Potom nastúpilo Desatoro. Zdokonaľovaním právneho poriadku bol neskôr život človeka čím ďalej tým dôstojnejšie chránený aj presnými vymedzeniami práva národov. V Novom zákone bol 5. príkaz rázne prehĺbený. Ježiš zdôraznil, že vonkajší čin vraždy bol a je často len poslednou explóziou dlho hromadenej nenávisti. Preto povedal: „Počuli ste, že otcom bolo povedané: Nezabiješ! Kto by teda zabil, pôjde pred súd. No ja vám hovorím: Pred súd pôjde každý, kto sa na svojho brata hnevá“ (Mt 5, 21-22).

Dnes sa dejú okolo nás znova aj najbarbarskejšie veci. Za nacizmu zabíjali ľudí zločinne v plynových komorách. Za komunizmu zabíjali ľudí pre odlišné zmýšľanie či pri pokuse prekročiť hranice štátov v snahe uniknúť prenasledovaniu. V Južnej Amerike unášajú komandá nevinných ľudí ako rukojemníkov a pri nesplnení ich požiadaviek vládami ich strieľajú. To isté robia takmer denne teroristi v mnohých krajinách sveta. Nekontrolovateľnými atentátmi zabíjajú množstvá ľudí, aby vyvolávali hrôzu a strach a donucovali aj legitímne vlády splňať ich požiadavky. Tu sa svet čo do 5. príkazu vracia späť k divožstvu, ktoré sme stáročným úsilím civilizácie a morálky namáhavým úsilím prekonali. Je to ovocie pohrdania človekom, piatym príkazom, ovocie pohrdania Bohom. Podobných zločinov sa dopúšťa moderná spoločnosť svojimi praktikami neľudského hospodárskeho života, pričom v divom zhone za ziskom doplácajú na nenásytnosť mocných chudobní mnohých krajín nedostatkom chleba a vysokou detskou úmrtnosťou. Na ich obranu vznikajú mnohé hnutia a organizácie. Takto v modernej dobe „zabíjame“ životy ľudí.

Ján Chryzostom kardinál Korec „Sloboda ako dar - či záhuba?“

www.fara.sk/vistuk/

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
vo Vištuku